2024/3160

20.12.2024

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2024/3160,

9. oktoober 2024,

millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2020/688 seoses teatavate maismaaloomade liidusisest liikumist käsitlevate loomatervisenõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrust (EL) 2016/429 ([1]) loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus), eriti selle artikli 131 lõike 1 punkte c ja d,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruses (EL) 2016/429 on sätestatud loomadele või inimestele edasikanduvate loomataudide ennetamise ja tõrje eeskirjad. Kõnealuse määruse IV osa I jaotise 3. peatükis on esitatud peetavate maismaaloomade liidusisese liikumise loomatervisenõuded.

(2) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/688 ([2]) täiendatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 5 lõikes 1 nimetatud taudide ennetamise ja tõrje eeskirju seoses maismaaloomade, sealhulgas episootilise hemorraagia viiruse nakkusele vastuvõtlike kabiloomade liidusisese liikumisega.

(3) Episootilise hemorraagia viiruse nakkus on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 ([3]) lisas D-kategooria taudina, mille puhul on vaja võtta meetmeid, et ennetada selle taudi levikut liikmesriikidevahelise liikumise tõttu. Episootilise hemorraagia viiruse nakkuse epidemioloogiline olukord liidus on pärast määruse (EL) 2016/429 ja delegeeritud määruse (EL) 2020/688 jõustumist muutunud, kuna 2022. aastal teatati esimest korda puhangutest liidus mitmes liikmesriigis. Episootilise hemorraagia viiruse nakkuse levik jätkus pärast seda, kui jõustus komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2023/2515, ([4]) millega delegeeritud määrust (EL) 2020/688 viimati muudeti, ning millega kehtestati uued riskivähendusmeetmed, mida kohaldatakse maismaaloomade liidusisese liikumise suhtes olukordades, kus loomad on pärit ettevõttest, mis asub vähemalt 150 km raadiuses sellisest ettevõttest, mille puhul on viimase kahe aasta jooksul enne lähetamist teatatud episootilise hemorraagia viiruse nakkusest. Selleks et vältida taudi edasist levikut ning tagada loomatervise olukorra piisav kaitse sihtliikmesriigis ja läbitavas liikmesriigis, hõlbustades samal ajal loomade ohutut liikumist liidus, on vaja kehtestada täiendavad riskivähendusmeetmed.

([1]) ELT L 84, 31.3.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj.

([2]) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/688, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade ja haudemunade liidusisest liikumist käsitlevate loomatervisenõuetega (ELT L 174, 3.6.2020, lk 140, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/688/oj).

([3]) Komisjoni 3. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1882, milles käsitletakse loetellu kantud taudide kategooriate suhtes teatavate taudiennetuse ja -tõrje eeskirjade kohaldamist ning millega kehtestatakse nimekiri liikidest ja liigirühmadest, mis kujutavad endast arvestatavat riski kõnealuste loetellu kantud taudide levimisel (ELT L 308, 4.12.2018, lk 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1882/oj).

([4]) Komisjoni 8. septembri 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/2515, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2020/688 seoses teatavate maismaaloomade liidusisest liikumist käsitlevate loomatervisenõuetega (ELT L, 2023/2515, 14.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2515/oj).

(4) Vaktsineerimine episootilise hemorraagia viiruse nakkuse vastu on konkreetselt nimetatud Maailma Loomatervise Organisatsiooni (WOAH) maismaaloomade tervise koodeksis ([5]) kui tõhus vahend viiruse edasikandumise vältimiseks loomade liikumise korral olenemata viiruse levikust päritolukohas, juhul kui vaktsineeritakse vastavalt vaktsiini spetsifikatsioonile. Seepärast tuleks käesoleva määrusega ette näha vaktsiinide kasutamine riskivähendusmeetmena selliste teatavate loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate kabiloomade teatava liikumise puhul, kes on pärit ettevõttest, mis asub vähemalt 150 km raadiuses ettevõttest, kus kõnealuse taudi tõttu loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade puhul on viimase kahe aasta jooksul enne lähetamist teatatud episootilise hemorraagia viiruse nakkusest.

(5) Samuti on kogemused näidanud, et sihtliikmesriigi pädevatel asutustel on parimad võimalused hinnata kohalikku loomatervise olukorda sihtkohas seoses teatavate peetavate kabiloomadega, kes on pärit piirkondadest, kus kõnealuse taudi tõttu loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade puhul on viimase kahe aasta jooksul enne lähetamist teatatud episootilise hemorraagia viiruse nakkusest. Seepärast tuleks liikmesriikidele võimaldada teatav paindlikkus kehtestada muid riskivähendusmeetmeid kui need, mis on selliste loomade liikumise suhtes delegeeritud määrusega (EL) 2020/688 juba ette nähtud, et tagada sihtkohas piisav kaitsetase vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele. Seepärast tuleks käesoleva määrusega näha ette võimalus järgida sihtliikmesriigi pädevate asutuste kehtestatud konkreetseid riskivähendusmeetmeid, mille puhul võetakse arvesse episootilise hemorraagia viiruse nakkusega seotud kohalikku olukorda.

(6) Tuleks näha ette vaktsiinide kasutamine ja sihtliikmesriigi pädevate asutuste kehtestatud muude konkreetsete riskivähendusmeetmete järgimine seoses veiste, lammaste, kitsede, kaamellaste, hirvlaste ja muude peetavate kabiloomade liikumisega liikmesriikide vahel.

(7) Lisaks võivad veotoimingud, mis tehakse loomadega, kes on pärit ettevõttest, mis asub vähemalt 150 km raadiuses ettevõttest, kus kõnealuse taudi tõttu loetellu kantud liikidesse kuuluvate peetavate loomade puhul on viimase kahe aasta jooksul enne sihtliikmesriiki lähetamist teatatud episootilise hemorraagia viiruse nakkusest, ning mille puhul ei ole järgitud delegeeritud määruses (EL) 2020/688 sellise olukorra jaoks sätestatud riskivähendusmeetmeid või mille puhul on järgitud muid sihtliikmesriigi pädevate asutuste kehtestatud konkreetseid riskivähendusmeetmeid, kujutada endast ohtu terviseolukorrale läbitavas liikmesriigis või selle piirkonnas. Seepärast on selliste vedude puhul asjakohane kehtestada nõuded transpordivahendite kaitsmiseks siirutajate eest ja loomade mahalaadimise kohta ning näha ette võimalus kohaldada erandeid, et tagada läbitava liikmesriigi asjakohane kaitse läbisõidust tuleneva ohu vastu.

(8) Läbipaistvuse huvides tuleks teatavat liiki liidusisest liikumist, mille puhul ei ole järgitud delegeeritud määruses (EL) 2020/688 sellise olukorra jaoks sätestatud riskivähendusmeetmeid või mille puhul on järgitud sihtliikmesriigi pädevate asutuste kehtestatud muid konkreetseid riskivähendusmeetmeid või mis hõlmab vedusid, mis ei vasta delegeeritud määruses (EL) 2020/688 sellise olukorra jaoks sätestatud nõuetele, lubada üksnes juhul, kui sihtliikmesriigi või läbitava liikmesriigi pädev asutus on eelnevalt komisjonile ja teistele liikmesriikidele teatanud, et sellist liiki liikumine on lubatud, olenemata päritoluliikmesriigist või selle piirkonnast.

([5]) World Organisation for Animal Health, *Terrestrial Animal Health Code*, peatükk 8.7, 2023.

(9) Seepärast tuleks delegeeritud määrust (EL) 2020/688 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määruse (EL) 2020/688 muudatused

Delegeeritud määrust (EL) 2020/688 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 10 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu punkti f alapunkti ii lisatakse järgmine alapunkt 3:

„3. loomad on vaktsineeritud episootilise hemorraagia viiruse nakkuse vastu ja neil kestab vaktsiini spetsifikatsioonides tagatud immuunsusperiood ning nad vastavad vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

— neid on vaktsineeritud vähemalt 60 päeva enne veokuupäeva;

— neid on vaktsineeritud inaktiveeritud vaktsiiniga ja neile on tehtud negatiivse tulemuse andnud polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) uuring proovidega, mis võeti vähemalt 14 päeva pärast vaktsiini spetsifikatsioonides märgitud immuunsuskaitse toime algust.“;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimese lõigu punkti f alapunktist ii võib päritoluliikmesriigi pädev asutus lubada järgmist liiki liikumist teise liikmesriiki või selle piirkonda:

a) liikumised, mis ei vasta ühelegi esimese lõigu punkti f alapunktis ii sätestatud nõuetest või

b) liikumised, mis vastavad konkreetsetele riskivähendusmeetmetele, mille sihtliikmesriigi pädev asutus on kindlaks määranud oma loast teatamisel vastavalt neljandale lõigule.“;

c) lisatakse kolmas lõik:

„Teise lõigu punktide a või b kohaldamisel peab liikumine päritoluliikmesriigist sihtliikmesriiki läbi teise liikmesriigi (edaspidi „läbitav liikmesriik“) või selle piirkonna vastama vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

a) see peab toimuma transpordivahenditega, mis on transpordi ajal kaitstud siirutajate rünnakute eest, ning:

— kavandatava teekonna jooksul ei laadita loomi maha pikemaks ajavahemikuks kui üheks päevaks või

— loomad laaditakse maha siirutajate eest kaitstud ettevõttes või siirutajatest vaba perioodi vältel;

b) läbitav liikmesriik on andnud asjaomast liiki liikumiseks loa.“;

d) lisatakse neljas lõik:

„Päritoluliikmesriigi pädev asutus võib lubada teisele lõigule vastavat liiki liikumist üksnes juhul, kui sihtliikmesriigi pädev asutus ja kolmanda lõigu punkti b puhul läbitava liikmesriigi pädev asutus on teavitanud komisjoni ja teisi liikmesriike sellist liiki liikumise lubamisest, olenemata päritoluliikmesriigist või selle piirkonnast.“

2) Artikli 15 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu punkti e alapunkti ii lisatakse järgmine alapunkt 3:

„3. loomad on vaktsineeritud episootilise hemorraagia viiruse nakkuse vastu ja neil kestab vaktsiini spetsifikatsioonile vastav immuunsusperiood ning nad vastavad vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

— neid on vaktsineeritud vähemalt 60 päeva enne veokuupäeva;

— neid on vaktsineeritud inaktiveeritud vaktsiiniga ja neile on tehtud negatiivse tulemuse andnud polümeraasi ahelreaktsiooni uuring proovidega, mis on võetud vähemalt 14 päeva pärast vaktsiini spetsifikatsioonides märgitud immuunsuskaitse toime algust.“;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimese lõigu punkti e alapunktist ii võib päritoluliikmesriigi pädev asutus lubada järgmist liiki liikumist teise liikmesriiki või selle piirkonda:

a) liikumised, mis ei vasta ühelegi esimese lõigu punkti e alapunktis ii sätestatud nõuetest või

b) liikumised, mis vastavad konkreetsetele riskivähendusmeetmetele, mille sihtliikmesriigi pädev asutus on kindlaks määranud oma loast teatamisel vastavalt neljandale lõigule.“;

c) lisatakse kolmas lõik:

„Teise lõigu punktide a või b kohaldamisel peab liikumine päritoluliikmesriigist sihtliikmesriiki läbi teise liikmesriigi (edaspidi „läbitav liikmesriik“) või selle piirkonna vastama vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

a) see peab toimuma transpordivahenditega, mis on transpordi ajal kaitstud siirutajate rünnakute eest, ning:

— kavandatava teekonna jooksul ei laadita loomi maha pikemaks ajavahemikuks kui üheks päevaks või

— loomad laaditakse maha siirutajate eest kaitstud ettevõttes või siirutajatest vaba perioodi vältel;

b) läbitav liikmesriik on andnud asjaomast liiki liikumiseks loa.“;

d) lisatakse neljas lõik:

„Päritoluliikmesriigi pädev asutus võib lubada teisele lõigule vastavat liiki liikumist üksnes juhul, kui sihtliikmesriigi pädev asutus ja kolmanda lõigu punkti b puhul läbitava liikmesriigi pädev asutus on teavitanud komisjoni ja teisi liikmesriike sellist liiki liikumise lubamisest, olenemata päritoluliikmesriigist või selle piirkonnast.“

3) Artikli 23 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu punkti g alapunkti ii lisatakse järgmine alapunkt 3:

„3. loomad on vaktsineeritud episootilise hemorraagia viiruse nakkuse vastu ja neil kestab vaktsiini spetsifikatsioonides tagatud immuunsusperiood ning nad vastavad vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

— neid on vaktsineeritud vähemalt 60 päeva enne veokuupäeva;

— neid on vaktsineeritud inaktiveeritud vaktsiiniga ja neile on tehtud negatiivse tulemuse andnud polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) uuring proovidega, mis võeti vähemalt 14 päeva pärast vaktsiini spetsifikatsioonides märgitud immuunsuskaitse toime algust.“;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimese lõigu punkti g alapunktist ii võib päritoluliikmesriigi pädev asutus lubada järgmist liiki liikumist teise liikmesriiki või selle piirkonda:

a) liikumised, mis ei vasta ühelegi esimese lõigu punkti g alapunktis ii sätestatud nõuetest või

b) liikumised, mis vastavad konkreetsetele riskivähendusmeetmetele, mille sihtliikmesriigi pädev asutus on kindlaks määranud oma loast teatamisel vastavalt neljandale lõigule.“;

c) lisatakse kolmas lõik:

„Teise lõigu punktide a või b kohaldamisel peab liikumine päritoluliikmesriigist sihtliikmesriiki läbi teise liikmesriigi (edaspidi „läbitav liikmesriik“) või selle piirkonna vastama vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

a) see peab toimuma transpordivahenditega, mis on transpordi ajal kaitstud siirutajate rünnakute eest, ning:

— kavandatava teekonna jooksul ei laadita loomi maha pikemaks ajavahemikuks kui üheks päevaks või

— loomad laaditakse maha siirutajate eest kaitstud ettevõttes või siirutajatest vaba perioodi vältel;

b) läbitav liikmesriik on andnud asjaomast liiki liikumiseks loa.“;

d) lisatakse neljas lõik:

„Päritoluliikmesriigi pädev asutus võib lubada teisele lõigule vastavat liiki liikumist üksnes juhul, kui sihtliikmesriigi pädev asutus ja kolmanda lõigu punkti b puhul läbitava liikmesriigi pädev asutus on teavitanud komisjoni ja teisi liikmesriike sellist liiki liikumise lubamisest, olenemata päritoluliikmesriigist või selle piirkonnast.“

4) Artikli 26 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu punkti g alapunkti ii lisatakse järgmine alapunkt 3:

„3. loomad on vaktsineeritud episootilise hemorraagia viiruse nakkuse vastu ja neil kestab vaktsiini spetsifikatsioonides tagatud immuunsusperiood ning nad vastavad vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

— neid on vaktsineeritud vähemalt 60 päeva enne veokuupäeva;

— neid on vaktsineeritud inaktiveeritud vaktsiiniga ja neile on tehtud negatiivse tulemuse andnud polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) uuring proovidega, mis võeti vähemalt 14 päeva pärast vaktsiini spetsifikatsioonides märgitud immuunsuskaitse toime algust.“;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimese lõigu punkti g alapunktist ii võib päritoluliikmesriigi pädev asutus lubada järgmist liiki liikumist teise liikmesriiki või selle piirkonda:

a) liikumised, mis ei vasta ühelegi esimese lõigu punkti g alapunktis ii sätestatud nõuetest või

b) liikumised, mis vastavad konkreetsetele riskivähendusmeetmetele, mille sihtliikmesriigi pädev asutus on kindlaks määranud oma loast teatamisel vastavalt neljandale lõigule.“;

c) lisatakse kolmas lõik:

„Teise lõigu punktide a või b kohaldamisel peab liikumine päritoluliikmesriigist sihtliikmesriiki läbi teise liikmesriigi (edaspidi „läbitav liikmesriik“) või selle piirkonna vastama vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

a) see peab toimuma transpordivahenditega, mis on transpordi ajal kaitstud siirutajate rünnakute eest, ning:

— kavandatava teekonna jooksul ei laadita loomi maha pikemaks ajavahemikuks kui üheks päevaks või

— loomad laaditakse maha siirutajate eest kaitstud ettevõttes või siirutajatest vaba perioodi vältel;

b) läbitav liikmesriik on andnud asjaomast liiki liikumiseks loa.“;

d) lisatakse neljas lõik:

„Päritoluliikmesriigi pädev asutus võib lubada teisele lõigule vastavat liiki liikumist üksnes juhul, kui sihtliikmesriigi pädev asutus ja kolmanda lõigu punkti b puhul läbitava liikmesriigi pädev asutus on teavitanud komisjoni ja teisi liikmesriike sellist liiki liikumise lubamisest, olenemata päritoluliikmesriigist või selle piirkonnast.“

5) Artikli 29 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu punkti f alapunkti ii lisatakse järgmine alapunkt 3:

„3. loomad on vaktsineeritud episootilise hemorraagia viiruse nakkuse vastu ja neil kestab vaktsiini spetsifikatsioonides tagatud immuunsusperiood ning nad vastavad vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

— neid on vaktsineeritud vähemalt 60 päeva enne veokuupäeva;

— neid on vaktsineeritud inaktiveeritud vaktsiiniga ja neile on tehtud negatiivse tulemuse andnud polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) uuring proovidega, mis võeti vähemalt 14 päeva pärast vaktsiini spetsifikatsioonides märgitud immuunsuskaitse toime algust.“;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimese lõigu punkti f alapunktist ii võib päritoluliikmesriigi pädev asutus lubada järgmist liiki liikumist teise liikmesriiki või selle piirkonda:

a) liikumised, mis ei vasta ühelegi esimese lõigu punkti f alapunktis ii sätestatud nõuetest või

b) liikumised, mis vastavad konkreetsetele riskivähendusmeetmetele, mille sihtliikmesriigi pädev asutus on kindlaks määranud oma loast teatamisel vastavalt neljandale lõigule.“;

c) lisatakse kolmas lõik:

„Teise lõigu punktide a või b kohaldamisel peab liikumine päritoluliikmesriigist sihtliikmesriiki läbi teise liikmesriigi (edaspidi „läbitav liikmesriik“) või selle piirkonna vastama vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

a) see peab toimuma transpordivahenditega, mis on transpordi ajal kaitstud siirutajate rünnakute eest, ning:

— kavandatava teekonna jooksul ei laadita loomi maha pikemaks ajavahemikuks kui üheks päevaks või

— loomad laaditakse maha siirutajate eest kaitstud ettevõttes või siirutajatest vaba perioodi vältel;

b) läbitav liikmesriik on andnud asjaomast liiki liikumiseks loa.“;

d) lisatakse neljas lõik:

„Päritoluliikmesriigi pädev asutus võib lubada teisele lõigule vastavat liiki liikumist üksnes juhul, kui sihtliikmesriigi pädev asutus ja kolmanda lõigu punkti b puhul läbitava liikmesriigi pädev asutus on teavitanud komisjoni ja teisi liikmesriike sellist liiki liikumise lubamisest, olenemata päritoluliikmesriigist või selle piirkonnast.“

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. oktoober 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN